

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, http://www.me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

На № від

Ользі ВІТКОВСЬКІЙ

ola_vit@ukr.net

Про надання роз'яснення

Шановна Ольго Миколаївно!

Мінекономіки розглянуло Ваше електронне звернення від 22.05.2023 щодо деяких питань законодавства про працю та в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до частини першої статті 19 Закону України від 15.11.1996 № 504/96-ВР “Про відпустки” (далі – Закон № 504) одному з батьків, які мають двох або більше дітей віком до 15 років, або дитину з інвалідністю, або які усиновили дитину, матері (батьку) особи з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи, одинокій матері, батьку дитини або особи з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи, який виховує їх без матері (у тому числі у разі тривалого перебування матері в лікувальному закладі), а також особі, яка взяла під опіку дитину або особу з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи, чи одному із прийомних батьків надається щорічно додаткова оплачувана відпустка тривалістю 10 календарних днів без урахування святкових і неробочих днів (стаття 73 Кодексу законів про працю України).

З огляду на положення наведеної статті кожний з батьків дитини може скористатися відпусткою, якщо інший її не використав.

У зв'язку з цим, той з батьків дитини, хто претендує на отримання відповідної відпустки, повинен надати роботодавцю документ, що засвідчує факт її невикористання у відповідному робочому році.

Оскільки законодавством не визначено конкретного переліку таких документів, на нашу думку, роботодавцю може бути надано будь-який документ, у якому з достатньою достовірністю підтверджується, що відповідна відпустка не надавалась. Рішення про надання додаткової оплачуваної відпустки приймається керівником з урахуванням наданих документів.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Бережна Тетяна Василівна**
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A0400000736F000022570100
Дійсний з 19.09.2022 17:21:28 по 19.09.2024 17:21:28

Мінекономіки

4706-05/26141-09 від 05.06.2023 12:15

Щодо набуття права на додаткову соціальну відпустку, передбачену статтею 19 Закону № 504, під час знаходження у інших соціальних відпустках (для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, без збереження заробітної плати до досягнення дитиною шестирічного віку), зазначаємо, що Закон № 504, серед іншого, визначає умови, тривалість і порядок надання відпусток працівникам, зокрема, для виховання та догляду за дітьми з метою належного поєднання ними сімейних і трудових обов'язків.

Зауважуємо, що законодавством про працю не передбачено надання двох соціальних відпусток, що надаються для виховання дітей, одночасно за один і той же самий період.

Таким чином, на нашу думку, працівник не набуває права на відпустку, передбачену статтею 19 Закону № 504, за період перебування у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку або у відпустці без збереження заробітної плати до досягнення дитиною шестирічного віку.

Водночас інформуємо, що відповідно до частини сьомої статті 20 Закону № 504 додаткові відпустки працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину – особу з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи надаються понад щорічні відпустки, передбачені статтями 6, 7 і 8 Закону № 504, а також понад щорічні відпустки, встановлені іншими законами та нормативно-правовими актами, і переносяться на інший період або продовжуються у порядку, визначеному статтею 11 цього Закону № 504.

Вказана відпустка є соціальною і надається в будь-який час календарного року, незалежно від відпрацьованого часу.

Чинним законодавством не заборонено надання соціальної відпустки тому з батьків дітей, хто претендує на отримання цієї відпустки у відповідному робочому році, якщо він на момент подання заяви про її надання з якихось причин не відпрацював жодного календарного дня у цьому році.

Отже, на нашу думку, якщо працівник на момент подання заяви на соціальну відпустку за робочий рік, не відпрацював жодного календарного дня у робочому році, так як перебував у простої, щорічних оплачуваних та / або не оплачуваних відпустках, після використання цих відпусток може скористатися своїм правом на зазначену соціальну відпустку за відповідний робочий рік. Ураховуючи викладене, при звільненні працівнику мають виплатити грошову компенсацію за всі не використані дні додаткової соціальної відпустки, передбаченої статтею 19 Закону № 504.

Зазначаємо, що стаття 19 Закону № 504 не містить норм, що забороняють надання додаткової оплачуваної відпустки одному з батьків дітей, інший з яких знаходиться у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Це стосується також і права на виплату компенсації за всі не використані дні такої відпустки у разі звільнення.

Якщо працівник не знає своїх прав щодо відпусток, роботодавець повинен проінформувати його про ці права.

Згідно зі статтею 29 КЗпП до початку роботи роботодавець зобов'язаний в узгоджений із працівником спосіб поінформувати працівника, зокрема, про права та обов'язки, умови праці.

Відповідно до статті 28 Закону № 504 особи, винні в порушенні законодавства про відпустки, несуть відповідальність згідно з законодавством. Чинним законодавством не передбачено строку давності, після якого втрачається право на додаткову соціальну відпустку працівників, які мають дітей. Право на цю відпустку не втрачається в році досягнення дитиною граничного віку для її надання.

Також працівник, який має право на соціальну відпустку, з якихось причин не скористався цим правом у році досягнення дитиною певного віку або ж за кілька попередніх років, він має право використати цю відпустку, і в разі звільнення, незалежно від підстав, йому має бути виплачена грошова компенсація за всі невикористані дні таких відпусток (стаття 24 Закону № 504).

Одночасно повідомляємо, що листи міністерств не є нормативно-правовими актами, вони мають інформаційно-рекомендаційний характер.

Враховуючи те, що в Україні введено воєнний стан, Мінекономіки мінімізує використання паперового документообігу, у зв'язку з чим відповідь надається електронною поштою.

З повагою

Заступник Міністра економіки України

Тетяна БЕРЕЖНА

Тетяна КУШНЄРОВА, (044) 200-47-73*4169#